

II.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 5. † Sveti Oče Pij XI.

5.

Sveti Oče Pij XI.

Iz Rima je došlo pretresljivo sporočilo: Sveti Oče Pij XI. je v petek, dne 10. februarja 1939, ob pol šesti uri zjutraj umrl.

★

Papež Pij XI. (Ambrozij Damijan Ahil Ratti) se je rodil 31. maja 1857 v kraju Desio pri Milanu, v mašnika je bil posvečen 20. decembra 1879 v Rimu, kjer je bil na gregorijanski univerzi promoviran za doktorja filozofije, teologije in kanoničnega prava. Leta 1882. je postal profesor bogoslovnega semenišča v Milanu, leta 1888. knjižničar in leta 1907. prefekt ambrozijanske knjižnice v Milanu. V tem času je izdal več znanstvenih spisov, vedno je tudi pomagal v dušeskrbju; bil je navdušen planinec, leta 1889. je prišel na vrh Monte Rose. Leta 1912. je postal proprefekt in in leta 1914. prefekt vatikanske knjižnice v Rimu. Leta 1918. ga je Benedikt XV. poslal za apostolskega vizitatorja na Poljsko, leta 1919. je bil imenovan za nuncija v Varšavi; v tem letu je postal naslovni nadškof lepantski. Leta 1921. je postal nadškof in kardinal v Milanu, 6. februarja 1922 je bil izvoljen za papeža.

Za svoje geslo si je Pij XI. izbral rek: *Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem*. Prepojiti človeško družbo z duhom Kristusovim in ji dati mir Kristusov, to si je postavil za svojo življenjsko nalogo. Ta svoj program je razvil v okrožnici *Ubi arcano* z dne 23. decembra 1922, v ta namen je postavil praznik Kristusa Kralja (z okrožnico *Quas primas* z dne 11. decembra 1925) in

odredil, da se vsako leto na praznik presv. Srca Jezusovega vrši pravna pobožnost v čast presv. Srcu (z okrožnico *Miserentissimus Redemptor* z dne 8. maja 1928). V isti namen je izdal načelne okrožnice: o krščanski vzgoji (*Divini illius Magistri* z dne 31. decembra 1929), o krščanski družini (*Casti connubii* z dne 31. decembra 1930), o krščanskem družabnem redu (*Quadragesimo anno* z dne 15. maja 1931) in o katoliškem duhovništvu (*Ad catholici sacerdotii* z dne 20. decembra 1935).

Pij XI. je papež katoliške akcije in laiškega apostolata; o tem je izdal več okrožnic, odlokov in pisem.

Za poglobitev verskega in cerkvenega življenja je obhajal redno jubilejno leto 1925 in izredno sveto leto 1933 v spomin 1900letnice smrti Odrešenikove; je pospeševal duhovne vaje (okrožnica *Mens nostra* z dne 20. decembra 1929); je širil češčenje presv. Srca Jezusovega (okrožnica *Caritate Christi compulsi* z dne 3. maja 1932); je izdal odlok o katehezi (z dne 12. januarja 1935).

Svetnikom so bili v času pontifikata Pija XI. prišteti: Janez Eudes, Janez Vianney, Magdalena Zofija Barat, Marija Magdalena Postel, Peter Kanizij, Terezija od Deteta Jezusa, Robert Bellarmin, Janez de Brébeuf, Izak Jogues in tovariši, mučenci D. J., Teofil iz Curte, Lucija Filippini, Katarina Thomas, Albert Veliki, Andrej Hubert Fournet, Ludovika Marillac vdova Le Gras, Mihaela od Najsvetejšega Zakramenta, Ivana Antida Thouret, Marija Bernarda Soubirous, Konrad iz Parzhama, Janez Bosco, Terezija Marjeta Redi, Pompilij Marija Pirotti od Sv. Nikolaja, Jožef Benedikt Cottolengo, Tomaž More, Janez Fisher, Salvator iz Horte, Janez Leonardi in Andrej Bobóla.

Veliko je Pij XI. storil za misijonstvo, preuredil je Družbo za širjenje vere, leta 1925. je bila v Rimu misijonska razstava, pospeševal je cerkveno zedinjenje (okrožnica *Rerum Orientalium* z dne 8. septembra 1928).

Pij XI. je zelo pospeševal znanost in umetnost, z okrožnico *Deus scientiarum Dominus* z dne 24. maja 1931 je preuredil študij na cerkvenih univerzah, z *Motu proprio* z dne 28. oktobra 1936 in *multis solaciis* je ustanovil Papeško Akademijo znanosti.

Z budnim očesom je Pij XI. zasledoval vse sodobne potrebe, 2. oktobra 1931 je izdal okrožnico *Nova impendet* o gospodarski stiski, 29. junija 1935 okrožnico *Vigilanti cura* o kinu, 14. marca 1937 okrožnico *Mit brennender Sorge* o položaju katoliške Cerkve v Nemčiji, 19. marca 1937 okrožnico *Divini Redemptoris* o brezbožnem komunizmu.

Velik razmah je doživela za časa vladanja Pija XI. cerkvena politika; sklenjeni so bili sledeči konkordati: z Letonsko (1922), z Bavarsko (1924), s Poljsko (1925), z Litvo (1927), z Romunsko (1927/32), z Italijo (1929), s Prusijo (1929), z Badenom (1932), z Nemčijo (1933), z Jugoslavijo (1935). Cerkevno politično pogodbo je sklenil s Francijo (1926), s Portugalsko (1928/29) in modus vivendi s Češkoslovaško (1928). Diplomatska zastopstva so se zvišala od 28 na 37. Zoper preganjanje kristjanov v Rusiji in Mehiki je izdal okrožnico *Acerba animi* z dne 29. septembra 1932.

Ti podatki pričajo, da je Pij XI. izvršil naravnost ogromne naloge in da ga bo zaradi tega cerkvena zgodovina prištevala med največje papeže katoliške Cerkve.

*

ODREDBE

o mrtvaških pobožnostih za rajnim papežem Pijem XI.

a) za mesto Maribor.

1. Župnijskim in vsem drugim cerkvam v mestu Mariboru se naroča, da se v nedeljo, v ponedeljek in torek, dne 12., 13. in 14. februarja t. l., zvoni z vsemi zvonovi vsakokrat eno uro in sicer od 11. do 12. ure.

2. V tukajšnji stolni in mestno-župnijski cerkvi se bo za rajnim papežem Pijem XI. vršilo dne 14. februarja t. l. ob 15. uri popoldne mrtvaško opravilo s tremi nočnicami in s hvalnicami; v sredo, v četrtek in petek, dne 15., 16. in 17. februarja t. l., se bo ob 8. uri služila slovesna mrtvaška peta sveta maša z Reši me (Libera). K poslednjemu opravilu bodo povabljeni tudi p. n. državna, mestna in vojaška oblastva.

3. V župnijskih cerkvah Sv. Marije in Sv. Magdalene v Mariboru se naj enako v petek, 17. t. m., vendar ob 7. uri ali že prej, opravi slovesna mrtvaška sveta maša z Reši me.

b) vsem ostalim župnijskim uradom.

1. Od tistega dne, ko prejmejo župnijski predstojniki to odredbo, se naj tri dni zaporedoma pri vseh cerkvah po eno uro zvoni in sicer ob takšnem času, ko se navadno ne zvoni mrličem.

2. V vseh župnijskih cerkvah izven Maribora se naj na dan, ki se po prej vernikom oznani, opravi ob primerni uri slovesna mrtvaška peta sveta maša z Reši me.

3. V krajih, kjer se nahajajo javna oblastva, naj se ta po običaju obvestijo o navedenih mrtvaških opravilih.

Opomba 1. K mrtvaškemu opravilu, h kateremu so vabljeni oblastva, naj se povabijo tudi šole, ako za nje ne bodo dane posebne odredbe od prosvetne uprave.

Opomba 2. Na dan pogreba, ki bo razglašen v časopisju, naj se v predpoldanskih urah po vseh cerkvah zvoni z vsemi zvonovi četrt ure.

*

MOLITVE

za srečno izvolitev novega papeža.

1. V vseh župnijskih cerkvah se naj v nedeljo, 19. t. m., opravi posebna pobožnost za srečno izvolitev novega papeža. To nedeljo naj se presveto Rešnje Telo izpostavi predpoldne dve uri in popoldne eno uro k javni molitvi; pred glavno sveto mašo se naj zapoje *O p r i d i, S t v a r n i k S v e t i D u h* (Cerkveni molitvenik str. 219), potem pa opravi Missa votiva *sollemnis pro eligendo Summo Pontifice*. S popoldansko službo božjo se sklene pobožnost za izvolitev novega papeža.

2. V litanijah vseh svetnikov se naj moli namesto molitve za papeža molitev za srečno izvolitev papeža (Cerkveni molitvenik str. 264).

3. Ko se bo izvedel izid volitve novega papeža, naj se to takoj naznani vernikom z opominom, naj molijo za novega poglavarja svete Cerkve. Prvo nedeljo potem se naj v vseh župnijskih cerkvah opravi v zahvalo slovesna služba božja z zahvalno pesmijo *Te be Bo ga hvali mo*. — V litanijah se zopet moli navadna molitev za papeža.

Pripomba: Te odredbe naj dušni pastirji razglasijo, ko jih prejmejo.

Abhinc in Missa quotidie addatur Collecta pro eligendo Summo Pontifice, omissis pro tempore aliis imperatis orationibus, in Canone vero omittantur verba: famulo tuo Papa nostro Pio.

Feliciter finito conclavi publicetur nomen novi Papae ac in Canone expressis verbis fiat eius mentio. In Missa sollemni pro eligendo Summo Pontifice sumatur formulare *Suscitabo*, col. rub., Gloria, Oratio una, Credo, Praefatio de ss. Trinitate, ultimum Evangelium s. Ioannis.

V Mariboru, dne 10. februarja 1939.

† Ivan Jožef,

škof in apostoški administrator.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 10. februarja 1939.